

TYTTÖJEN JA NAISTEN SUKUELINTEN SILPOMINEN

FGM

MIKÄ ON NAISTEN SUKUELINTEN SILPOMINEN?

- ❖ Tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisella (ympärileikkaamisella) tarkoitetaan kulttuurisista tai muista ei-hoidollisista syistä tehtäviä toimenpiteitä liittyen naisten ulkoisten sukuelinten osittaiseen tai täydelliseen poistamiseen tai vahingoittamiseen muutoin.
- ❖ Silvotaan usein 0-15vuotiana (riippuen maasta, alueesta), raskauden aikana tai synnytyksen jälkeen
- ❖ Yleisimmin esiintyy Afrikassa ja Lähi-idän maissa, mutta myös joillain Aasian alueilla.
(Korkeimmat luvut Somaliassa, Guineassa, Djiboutissa, Sierra Leonessa, Malilla, Egyptissä, Sudanissa ja Eritreassa, joissa esiintyvyys yli 80%. Lisäksi esimerkiksi joillakin kurdialueilla silpominen on melko yleistä)
- ❖ Diaspora-yhteisöissä

SILPOMISEN ERI MUODOT

- ❖ Tyyppe I: Klitoriksen huppu, koko klitoris tai klitoris osittain poistetaan.
- ❖ Tyyppe II: Klitoris ja pienet häpyhuulet poistetaan osittain tai kokonaan poistaminen. Isot häpyhuulet saatetaan samalla typistää tai jättää typistämättä.
- ❖ Tyyppe III: Kaikki ulkoiset sukuelimet poistetaan. Leikkausta kutsutaan infibulaatioksi.
- ❖ Tyyppe IV: Kaikki muut naisen sukuelintä vahingoittavat toimenpiteet, jotka toteutetaan ilman terveydellisiä syitä. Tapoja voivat olla esimerkiksi viiltely, polttaminen, hapolla syövyttäminen tai raapiminen.

MIKSI TYTTÖJEN JA NAISTEN SUKUELIMEN SILVOTAAN?

- ❖ Kulttuuriset syyt (kulttuurinormi, patriarkalisuus, naisten asema yleisesti)
- ❖ Uskonnolliset syyt (Ylläpidetään uskontojen nimissä, vaikkei uskonto sitä vaatisi)
- ❖ Moraaliset syyt (Neitsyyden vaaliminen, kunniallisuus)
- ❖ Esteettisyyteen liittyvät syyt (Yhteisön oma kauneusihanne ja normi silpomisen läpikäyneestä naisesta)
- ❖ Seksuaalisuuteen liittyvät syyt (Seksuaalikontrolli, naiseus)
- ❖ Taloudelliset syyt (Siveellisyys, morsiusmaksu)
- ❖ Sosiaaliset syyt (Yhteenkuuluvuus, omien kasvojen säilyttäminen, syrjintä) Sosiaaliset syyt ovat yksi vahvimmista perinnettä ylläpitävistä tekijöistä!

TERVEYDELLISET HAITAT

- ❖ Fyysiset terveystriskit: Kipu (välitön ja pitkäaikainen), virtsaamisvaikeudet, arpeutumisen jälkiseuraukset, hedelmällisyys ja seksi, tulehdukset (myös krooniset), verenvuoto, kuolema
- ❖ Psykkiset terveystriskit: posttraumaattinen stressireaktio, painajaisunet, unettomuus, syömishäiriöt, kognitiiviset häiriöt, matala itsetunto, ahdistus, masennus, sosiaaliset suhteet, identiteettikriisi

---

SILPOMINEN SUOMESSA

- ❖ Suomen ensimmäinen riskikartoitus: Suomessa asuu arviolta noin 10 000 silpomisen läpikäynyttä tyttöä tai naista ja noin 650–3000 silpomisuhan alla olevaa tyttöä. (STM,2019)
- ❖ Selvitys: Myös Suomesta lähetty tyttöjä silvottavaksi ulkomaille (Fenix Helsinki, 2017)
- ❖ Uusi tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen estämisen toimintaohjelma.(STM, 2019)
- ❖ Äitiyskorttiin lisättiin 2017 kysymys silpomisesta.
- ❖ Silvottujen synnyttäjien tilastointi aloitettu 2017 (ei Uudellamaalla)
- ❖ Ensimmäinen kouluterveyskysely (2020)

SILPOMISEN KOKENEIDEN NAISTEN HAASTATTELUT

- ❖ Myös Suomessa syntyneitä tyttöjä on lähetetty ulkomaille silvottavaksi. Tarkkaa lukumäärää ei ole tiedossa.
- ❖ Selvityksessä haastateltu 4 nuorta naista, jotka ovat syntyneet suomessa
- ❖ 6-9 vuotiaana viety ulkomaille
- ❖ Egyptissä, Somaliassa, Iranissa ja Syyriassa.

SELVITYKSEN TULOS

1. Matkan tarkoitus pimennossa ("ollut ajan kysymys milloin se tapahtuu, mutta ajankohta tuli silti yllätyksenä.")
2. Keskustelu aiheesta perheen sisällä ("Useimmat eivät ole voineet valmistautua tulevaan mitenkään tai esittää mahdollisia kysymyksiä ympärileikkaukseen liittyen.")

3. Keskusteluavun puute

("En, koska tiesin että siitä ei saa puhua. Ja olisin saanut piiskaa jos olisin sotkenut ulkopuolisia asiaan, jossa he ei edes osaisi auttaa välttämättä.") Muut kokivat samoin, ettei aiheesta ole sallittua puhua)

SEKSUAALIOIKEUDEN JA ITSEMÄÄRÄÄMISEN RAJOITTAMINEN

- ❖ Esiaviollisen seksin estäminen eli neitsyen vaaliminen (miehelle)
- ❖ Naisten seksuaalisuus on ”yhteinen” tai ”miehen”; ei hänen oma.

NAISTEN JA TYTTÖJEN ASEMA

- ❖ Silpominen on kunniaan liitetty väkivallan muoto
- ❖ Tyttöjen kasvattaminen epätasa-arvoiseen rooliin
- ❖ Mahdollistavat tekijät: patriarkaaliset rakenteet ja normit, vääristynyt yhteisöllisyys (kunnia&maine)
- ❖ Epätasa-arvioinen sukupuolten rooli (siveys, naisten ja miesten rooli)
- ❖ Vahva linkki pakkoavioliittoon
- ❖ Henkinen väkivalta osa tyttölasten kasvattamismuoto

SILPOMISTA YLLÄPITÄVÄT VALTARAKENTEET SUOMESSA JA NIIDEN YMMÄRTÄMINEN

- ❖ Eri kieli ja kulttuuriyhteisöjen valtarakenteet (yksilön vai yhteisön maine)
- ❖ Silpomisen juurisyistä vaikeneminen (tabu)
- ❖ Naisten seksualisoiminen ja heidän rooli yhteisöissä ja yhteiskunnassa
- ❖ Epätasa-arvoinen rakenne: esim. usein ”johtajat” tai auktoriteettiasemassa olevat miehiä

VAIKUTTAMISTYÖ

- ❖ Valitustyö eri yhteisöissä (ongelmien tunnistaminen ja sukupuolten välisen tasa-arvon vahvistaminen ja edistäminen)
- ❖ Yhteiskunnan puuttuminen (liiallinen kulttuurisensitiivisyys pahimmillaan luo ongelmia)
- ❖ Miehet mukaan valitustyöhön
- ❖ Tutkimukset ja selvityksen
- ❖ Lainsäädännöt

Usein maahanmuuttajanaisten ja tyttöihin kohdistuvat sukupuolittuneet väkivalta muodot vähätellään kotoutumisongelmana!